

Områdets navn

Garlaushøgda

Referansedata

Fylke: Akershus

Kommune: Bærum

Registrant: Frode Løset

Dato feltreg: 9.8.2011

Kartblad: 1814-1

UTM-sentralpunkt: Ø 0251487 N 6653027

Vegetasjonssone: Sørboreal

Areal: 436 daa

Høyde over havet: 150-306 m.

Naturverdi: Nasjonalt verdifullt ***(**)

Friluftsverdi: Skog 2,85, landskap 1,78 og opplevelse 12

Sammendrag

Området ligger helt sør i Bærumsmarka, øst for Steinshøgda og like nord for hovedveien mellom Øverland og Bærum verk. Det grenser til Ankerveien i S og Ø og Steinskogen gravlund i SØ. Garlaushøgda er et høydeparti som går opp i 306 moh. Lokaliteten ligger i overgangsonen mellom rombeporfyrlatåene ved Kolsås og mer basaltiske bergarter på Steinshøgda. I øst grenser området til kambrosilur med sandstein og skifer/kalkstein. Kalkinnslagene gjør at karplantefloraen i området er relativt rik.

Området, er svært variert med mange vegetasjonstyper og treslag. Av treslag finnes gran, furu, einer, alm, ask, lind, eik, lønn, bjørk, rogn, selje, hassel, og krossved. På de fattigste delene av høydepartiene er det blåbærgranskog eller bærlyngskog med gran og et betydelig innslag av furu av tildels store dimensjoner. Toppartet har også mange åpne skogløse partier med en rik karplanteflora. Nedover i liene blir vegetasjonen gradvis rikere med større innslag av boreale lauvtreslag og på de rikeste områdene dominerer edle lauvtrær. Kalkskog, alm-lindeskog, høgstaudegranskog og riksumpskog forekommer i området. De rikeste vegetasjonstypene finnes særlig i en sone sør og øst i Garlaushøgda, med typer knyttet til rasmark (hassel-lind), lågurtgranskog av kalkrik type og noe høgstaudegranskog NV. Det er generelt stor variasjon i treslag og vegetasjonstyper. Stuva alm og ask finnes i alleen langs Ankerveien, like utenfor området i øst.

I kanten rundt høgda er det dominans av granskog med alder rundt 100 år, i NØ noe eldre. Granskogen i NØ er i aldersfase med betydelige mengder stående død ved og læger av gran som er lite til middels nedbrutt. I øvrige deler av området ligger det spredt med død ved, stort sett i tidlige nedbrytningsfaser.

Tre kjerneområder er utskilt for området Garlaushøgda. To områder med kalkskog og ett med gammel barskog. Samlet verdi for området er satt til *nasjonalt verdifullt *** (regionalt verdifullt **)*. Verdien er særlig knyttet til god forekomst av hensynskrevende vegetasjonstyper og en god del død ved særlig av gran. Det er påvist relativt få rødlistede arter, men det er stor sannsynlighet at antallet arter vil øke betydelig ved mer detaljerte undersøkelser, særlig knyttet til insekter. Området har også stor betydning for insekter knyttet til soleksponerte skråninger med mye edle lauvtrær.

I følge liste over prioriterte mangler ved skogvernet angis følgende skogtyper innenfor boreonemoral og sørboreal sone: Rikt hasselkratt, boreal naturskog, særlig granskog rik på død ved, høgstaudegranskog, lågurtgranskog og kalkskog. Det er innslag av alle disse typene i Garlaushøgda. Området har en god arrondering med et toppområde og lisider med rasmark og naturlige grenser i sør, øst og vest. Selv om lokaliteten er begrenset i areal, oppfyller den flere viktige prioriteringer i skogvernet. I tillegg ligger Garlaushøgda kun 300 m fra det store landskapsvernområdet Kolsås – Dælivann i sør og lokalitetene vil kunne utfylle hverandre. Lokaliteten anses derfor å oppfylle flere mangler i skogvernet knyttet til rikere skogtyper og områder med viktige forekomster av rødlistearter.

Feltarbeidet

Området ble inventert 9.8.2011. Vekslende vær med sol og regnbyger. Området anses som tilfredsstillende dekket.

Utvelgelse av området.

Området er foreslått av Bærumsmarkas venner og NOF, Asker og Bærum lokallag. Lokallaget begrunner utvelgelsen med at lokaliteten er et flott utsiktspunkt. Sammen med Kolsåsmassivet i vest og Dælskogen i øst, kompletterer Garlaushøgda den naturlige rammen rundt kulturlandskapet ved

Dælivannet. Videre understrekes områdets gode tilgjengelighet og de biologiske verdiene knyttet til gammel gran/blandingsskog og furu/blandingsskog i rasmarkene rundt Garlaushøgda.

Navnet på området kommer fra plassen Gardlaus som ligger like inntil Ankerveien. Navnet staves både med og uten d i "Gar(d)". I denne rapporten er det brukt "Garlaus", i henhold til Statens Kartverk.

Friluftsverdier

Hele området har et tett nettverk av stier, både merka stier og tråkk. Fra alle retninger fører det stier både rundt høydepartiet og opp på Garlaushøgda. Området brukes intensivt som friluftsområde, det ligger tett inntil store befolkningssentra i Bærum, og det er svært lett tilgjengelig både til fots, sykkel, med bil og buss. Det er utfartsparkering både ved Stein Gravlund og på sørsida av veien over Steinshøgda. Området ligger også i umiddelbar nærhet til Kolsås-Dælivann landskapsvernområde som også har et tett nettverk av stier.

Ankerveien følger grensa til verneområdet i syd og delvis øst. Stein Gravlund samt omkringliggende kulturminner, gjør at området har historisk interesse og er et viktig kulturlandskap.

Fra Garlaushøgda 306 moh. er det god utsikt sydover. Langs østkanten av høydepartiet er det svært god utsikt mot Grinijordene og Oslofjorden. Toppartiet har relativt åpen skog i øst. En rekke stier og tråkk viser at denne delen av området brukes mye.

Verdisetting etter rutenettmetoden

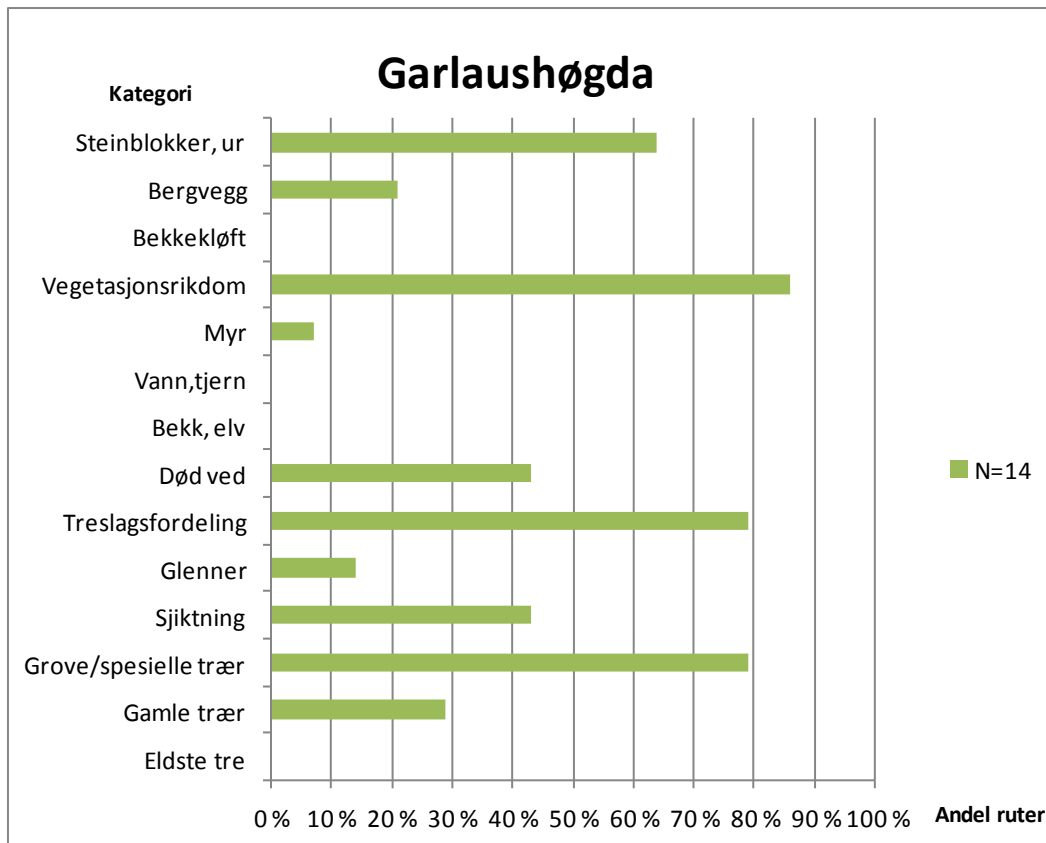
14 ruter er undersøkt. Området scorer relativt høyt på skogelementer (2,85) og middels høyt på landskapselementer (1,78). Opplevelsesverdien settes til 12, hvilket er høyt for et såpass lite areal.

De fleste rutene har score på grove og spesielle trær og treslagsfordeling, mens det er få riktig gamle trær. I 40 % av rutene gis det score på død ved. I snaut halvparten av rutene er skogen sjiktet, men det er lite glenner. Dette innebærer at skogen framstår med stor variasjon i treslag, er godt sjiktet, og har en betydelig andel død ved.

I forhold til landskapselementer er det registrert kun én rute med innslag av myr, mens ingen tjern eller bekker er registrert i rutene. Et fåtall av rutene har bergvegger og det er ikke registrert bekkekløfter. Mange av rutene har steinblokker og ur. Det betyr at selv om det er relativt bratte lier rundt hele Garlaushøgda, er det mest steinblokker og rasmark i disse urene, mindre med stup og bergvegger. Vegetasjonen framstår svært rik. 11 av 14 ruter har rike vegetasjonstyper. Mangel på fuktige elementer i form av myr, bekker og tjern gjør at verdiene på landskapsopplevelsen blir langt lavere enn en skulle forvente ut fra rikhet i vegetasjon og topografi for øvrig.

Rutenettmetoden indikerer at området er variert både mtp. skogelementer og landskapselementer. Særlig utpreget er stor vegetasjonsrikdom, høy treslagsblanding med mange grove og spesielle trær samt mye steinblokker og ur.

Opplevelsesdimensjon scorer høyt (12 poeng). Området mangler dalbunn i forhold til topografiske storformer. En relativt høy andel av området utgjøres av registrerte naturtyper. Det er svært god score på rike vegetasjonstyper og på landemerker (stikryss og utsiktspunkter). Området ligger inntil rike kulturlandskap. Det er vedtaksfredete kulturminner med rydningsrøyser vest for Stein Gård og nord for gravlundene og Ankerveien. Det scorer således høyt på kulturminner.

Figuren viser andelen av kriteriesettene for skogelementer og landskapselementer som er oppfylt innenfor 10 daa ruter i undersøkelsesområdet. N = 14.

Naturverdier

Tidligere undersøkelser

Området er naturtypekartlagt av Bærum kommune i 1999 (Blindheim 2000), der to områder er kartlagt som naturtyper innenfor forslaget til grense og to lokaliteter ligger like utenfor. Naturtypene er kvalitetssikret av Blindheim og Olberg (2009). Fuglefaunaen er kartlagt av NOF (www.artsdatabanken.no). Enkelte sårbare arter har fått en spesiell omtale (Bøhler 2010). Det er også en god del registreringer fra området i Artskart (www.artsdatabanken.no). Olberg og Andersen (2003) har registrert truede insektarter fra området. Det er ikke registrert MIS-områder. Universitetet i Oslo hadde i 2011 et prosjekt på spurvefugl i området. En rekke fuglekasser er hengt opp i hele undersøkelsesområdet.

Beliggenhet

Området ligger helt sør i Bærumsmarka, øst for Steinshøgda og like nord for hovedveien mellom Øverland og Bærums verk. Det grenser til Ankerveien i S og Ø og Steinskogen gravlund i SØ.

Naturgrunnlag

Topografi

Området domineres av høydepartiet Garlaushøgda som går opp i 306 moh. Toppartiet er småkupert. I øst heller terrenget bratt mot Ankerveien, Øverland Gård og golfbanen på Grinijordene. Sørøst er det også bratt helning med til dels mindre bergvegger og rasmarek ned mot Ankerveien og mot jordene på Stein Gård. I vest og nord, er dalsidene noe slakere, men også her med mindre områder med rasmarek og små bergvegger. Den er ingen tjern i området, men i NV er det et par mindre putter, som trolig tørker ut i tørre somre.

Geologi

Lokaliteten ligger i overgangsonen mellom rombeporfyrplatåene ved Kolsås og mer basaltiske bergarter på Steinshøgda. I øst grenser området til kambrosilur med sandstein og skifer/kalkstein. Lokaliteten er preget av kalkinnslag i berggrunnen (www.ngu.no). Kalkinnslagene gjør at karplantefloraen i området er relativt rik.

Vegetasjonsgeografi

Sørboreal vegetasjonssone, seksjon SB-01 svakt oseanisk seksjon.

Vegetasjon og treslag

Området, er svært variert med mange vegetasjonstyper og treslag. Av treslag finnes gran, furu, alder, alm, ask, lind, eik, lønn, bjørk, rogn, selje, hassel, og krossved. På de fattigste delene av høydepartiene er det blåbærgranskog eller bærlyngskog med gran og et betydelig innslag av furu av tildels store dimensjoner. Toppartiet har også mange åpne skogløse partier med en rik karplanteflora. Nedover i liene blir vegetasjonen gradvis rikere med større innslag av boreale lauvtreslag og på de rikeste områdene dominerer edle lauvtrær.

De rikeste vegetasjonstypene finnes særlig i en sone sør og øst i Garlaushøgda, med typer knyttet til rasmarek (hassel-lind), lågurtgranskog av kalkrik type og noe høgstaudegranskog NV. Det er generelt stor variasjon i treslag og vegetasjonstyper. Stuva alm og ask finnes i alleen langs Ankerveien, like utenfor området i øst.

I den østvendte lia mot Øverland er det en gradient med alm-lindskog nederst, en del områder med kalkrik granskog, rasmarek med betydelig innslag av hassel og lind som så går over i bærlyngskog på de høyere partiene. I NV er det gammel lågurtgranskog av kalkrik type. I S og V er det rik edellauvskog, med trær av delvis store dimensjoner. I S og V er det svært rik edellauvskog i S og V, delvis av store dimensjoner.

Av truede vegetasjonstyper (Fremstad og Moen 2001) er det innslag av kalkskog, alm-lindskog, høgstaudegranskog og et lite parti med riksumpskog i NV (svartordominert).

Karakteristiske trekk ved karplantefloraen

Det er registrert blant annet kranskonvall, markjordbær, skogsalat, tiriltunge, hengeaks, tepperot, kratthumleblom, blåveis, hvitveis, firkantperikum, fagerklokke, gaukesyre, gjerdevikke, skogvikke, rødflangre, breiflangre og skogkløver.

På de åpne områdene på topppartiet, er typiske arter fagerklokke, firkantperikum, rødkløver, blåklokke, jordbær, tepperot, engmarimjelle, tyttebær og røsslyng. Områdene er rike på karplanter og artsmangfoldet indikerer et kalkrikt jordsmonn.

Skogstruktur, påvirkning

Den eldre barskogen i området er oftest ensjiktet, bortsett fra der furu inngår som et betydelig innslag i granskogen. Toppartiet består hovedsakelig av noe yngre skog med en del gamle trær, særlig av furu innimellom. Det er mindre, treløse områder med rik karplantefloa og med en god del bjørk og or. I kanten rundt er det dominans av granskog med alder rundt 100 år, i NØ noe eldre. Granskogen i NØ er i aldersfase med betydelige mengder stående død ved og læger av gran som er lite til middels nedbrutt. I øvrige deler av området ligger det spredt med død ved, stort sett i tidlige nedbrytningsfaser. Det er registrert gran med dimensjoner opptil 60 cm i brysthøydiameter i vest. Av furu er det vanlig med dimensjoner opptil 50 cm, enkelte opptil 60 cm. Det er også mange store lauvtrær. Det finnes også spredt med læger av ulike lauvtrær, opptil 50 cm i brysthøyde og lite til middels nedbrutt.

Verneforslaget er omgitt av større partier med ungskog både i vest, nord og øst. Det er lite ferske hogster fra de seinere år, og lite spor etter traktorveier og øvrige inngrep.

Områdene vest for Ankerveien er gammel beitemark med stuva alm og ask av til dels store dimensjoner. Området like vest for Ankerveien i SØ består av ung lauvskog, men med enkelte gamle trær som står igjen.

Endring i naturtyper

De to registrerte naturtypene fra naturtypekartleggingen i Bærum kommune beholdes, men området i nord utvides noe for å inkludere en eldre granskog med mye død ved. Området registrert som Garlaushøgda Øst i Naturbase inkluderes i området og grensene for verneforslaget utvides i øst for å omfatte dette området, som består av vel 100 år gammel kalkgranskog med storvokst skog og en del læger av både gran, furu og lauvtrær. Kalkindikatorer som rødflangre og breiflangre sammen med mye blåveis ble påvist i området.

Artsmangfold

Området har et betydelig innslag av rike vegetasjonstyper som alm-lindeskog, kalkskog, høgstaudegranskog og varmekjære typer knyttet til rasmark og hasselkratt. Det er også et lite parti med rik sumpskog i NV. Alm (NT) og ask (NT) er vanlig i sør og vest med til dels store dimensjoner og brysthøydiameter på mer enn 1 m (helt opptil 1,60 m) på stuva trær.

Det er registrert flere rødlistede arter i områder både knyttet til vedboende sopp, lav og insekter. De sydvendte områdene har særlig stort mangfold og et stort potensial for arter knyttet til død ved på sikt.

Alléen langs Ankerveien ligger like utenfor verneforslaget. De gamle allétrærne huser flere rødlistede insektarter (Olberg og Andersen 2003). I tillegg er det påvist almelav (NT), klosterlav (NT) og bleikdoggnål (NT) på flere trær. Det er også påvist en del arter av kravfulle moser samt at de store, gamle, hule trærne er godt habitat for en del krevende insektarter (Olberg og Andersen 2003). Slike arter kan også spre seg/ ev. finnes innenfor verneforslaget.

Av fugl har NOF observert en rekke arter i området (www.artsdatabanken.no og www.nofoa.no), men det er usikkert hvorvidt alle er innenfor verneforslaget. Området framstår som rikt ornitologisk. Av signalarter er tretåspett observert ved flere anledninger. Skogdue er en art knyttet til hule trær, og antas å hekke innenfor nordøstre del av området der det er mye gammel skog og en del hule større lauvtrær (Böhler 2010). Alle tre skogsfuglartene jerpe, orrfugl og storfugl er tidligere observert innenfor området (www.nofoa.no). Bestanden av storfugl innenfor kommunen er liten (Fylkesmannen i Oslo og Akershus 2009) og Garlaushøgda ligger i ytterkant av barskogsonen i Marka slik at det nok er sjelden arten observeres i området.

Kjerneområder

Nummerering henviser til kartet.

1. Garlaushøgda

Naturtype: Gammel barskog, utforming gammel granskog

BM verdi: B

Areal: 45 daa

UTM: Ø 0251733 N 6653231

Hoh: 240-300 m.

Lokaliteten er opprinnelig registrert i forbindelse med naturtypekartleggingen i Bærum (Blindheim m.fl. 2001). Området ligger øst for toppen av Garlaushøgda og østlige deler av toppartiet, skrålia samt et flattere parti med eldre granskog i NØ. Det går en blåmerka sti gjennom området N til toppen av Garlaushøgda. Området er østvendt med en del rasmark i skråningene. Det er stedvis bratt med mindre bergvegger og blokkmark.

Skogen er hovedsakelig lite sjiktet. Dominerende vegetasjonstype er blåbærgranskog og bærlyngskog på toppartiet. Det er lågurtskog og noe høgstaueskog i NØ. Avgrensningen av naturtypen foreslås utvidet i øst for å inkludere den ca. 100 år gamle granskogen som huser mye stående død ved og læger som er lite til middels nedbrutt. Læger er hovedsakelig av mindre og midlere dimensjoner. Dette bestandet har stort potensial for økt artsmangfold knyttet til død ved på sikt.

2. Garlaushøgda S

Naturtype: Kalkskog

BM verdi: A

Areal: 56 daa

UTM: Ø 0251499 N 6652596

Hoh: 285-175 m.

Lokaliteten er opprinnelig registrert i forbindelse med naturtypekartleggingen i Bærum (Blindheim 2000). Naturtypen ligger syd for Garlaushøgda og nord for Steinskogen Gravlund. Lokaliteten grenser til lauvskog i SØ og SV og blåbærgranskog i N. Den utgjør en bratt, hovedsakelig sørvendt lise med mye rasmark. Lokaliteten grenser mot Ankerveien i syd og Stein Gård i SV. Skogen er grandominert og i følge skogkart er bestandets alder 100 år. Boniteten er høy. Skogen er overveiende flersjiktet.

Lokaliteten huser et stort antall treslag; gran, furu, bjørk, eik, rogn, lind, ask, selje, lønn, alm, hassel og med relativt store dimensjoner på enkelttrær. Det er et rikt mangfold av karplanter. Det er registrert en nær truet billeart, og potensial for funn av flere trua insektarter. Området vurderes som svært viktig på grunn av størrelsen samt potensial for økt artsmangfold knyttet til død ved og markboende sopp, og gis derfor verdien A, svært viktig.

3. Garlaushøgda Øst

Naturtype: Kalkskog, utforming kalkrik granskog

BM verdi: B

Areal: 17

UTM: Ø 0251911 N 6652930

Hoh: 140-210 moh.

Lokaliteten er opprinnelig registrert i forbindelse med naturtypekartleggingen i Bærum kommune (Blindheim 2000). Den ligger mellom Ankerveien og Garlaushøgda. Området er en østvendt, svakt skrånende småkupert li med tørr og kalkrik vegetasjon. Det er en del småkoller, bergvegger og noe rasmark. Skogen er overveiende flersjiktet. Det går en blåmerka sti gjennom lokaliteten. Området består av kalkrik granskog med innslag av både boreale lauvtreslag, edle lauvtrær og noen storvokste furuer opptil 50 cm i brysthøydiameter. Det er en del stående død særlig av gran, og læger av gran, furu, bjørk og osp, middels til lite nedbrutt. Stor ospeildjuke ble registrert.

Området huser en karakteristisk kalkflora med blant annet rødflangre, breiflangre, blåveis, firblad, stor dvergmispel, trollbær, liljekonvall, kranskonvall og rosebusker. Lokaliteten gis ut fra dette verdien viktig, B-verdi.

Tabell: Interessante artsfunn Garlaushøgda. 1. Garlaushøgda, 2. Garlaushøgda S. og 3. Garlaushøgda 3.

Norsk navn	Vit. navn	Rødlistestatus	Antall lokaliteter	Kilde	Funnet
Almelav	<i>Gyalecta ulmi</i>	NT	1	Bratli et al. 2003	Ved Ankerveien utenfor området.
Klosterlav	<i>Biatoridium monasteriense</i>	NT	1	Bratli et al. 2003	Ankerveien utenfor området.
Bleikdokknål	<i>Sclerophora nivea</i>	NT	1	Bratli et al. 2003	Ankerveien utenfor området.
Alm	<i>Ulmus glabra</i>	NT	Mange	Sweco 2011	3
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	NT	Mange	Sweco 2011	3
Breiflangre	<i>Epipactis helleborine</i>	LC	1	Sweco 2011	3
Tretåspett	<i>Picoides tridactylus</i>	LC	Få	Bøhler 2010, Sweco 2011	
Skogdue	<i>Columba oenas</i>	LC	Få	Bøhler 2010	

Avgrensning og arrondering

Vernegrensene i fylkesmannens forslag er noe justert. Grensa følger Ankerveien forbi Stein Gård. I SV er grensa flyttet noe vestover og følger kanten mellom eldre skog og yngre skog der lisida starter. I NV er området noe utvidet for å ta inn et mindre område med svartorsumpskog. I NØ er grensa utvidet noe for å inkludere gammel skog med mye død ved samt registrert naturtype kalkgranskog mot Ankerveien. I S og SØ foreslås grensa lagt langs blåmerka sti fra registrert naturtype kalkgranskog S til Ankerveien. Derfra følges Ankerveien til Stein Gård. Dette for å få til en bedre arrondering av området. Dette inkluderer også gradienten med edellauvskog langs Ankerveien, samt rasmark og mer innslag av boreale lauvtrær og bærlyngskog/blåbærskog på toppartiet. Området vest for Ankerveien som foreslås inkludert består i dag av yngre edellauvskog med noen gamle trær innimellom. Dette området har et stort potensial for økt biologisk mangfold. Det foreslås avsatt til restaureringsområde der en skjøtter skogen med sikte på å etablere bestand med større edellauvtrær.

Vurdering og verdisetting

Tabell: Kriterier og verdisetting for kjerneområder og totalt for Garlaushøgda. Ingen stjerner (0) betyr at verdien av kriteriet er fraværende eller ubetydelig. Strek (-) betyr ikke relevant. Se ellers kriterier for verdisetting i metodekap.

Navn	Urørthet	Størrelse	Topograf. variasjon	Vegetasjon variasjon	Arrondering	Arts-mangfold	Rike - veg. typer	Død ved mengde	Død ved Kontinuitet	Treslagsfordeling	Gamle lauvtrær	Gamle bartrær	Samlet verdi
Hele området	**	**	***	***	***	***	***	**	**	***	***	**	***(**)
1. Garlaushøgda	**	*	**	**	*	**	**	**	**	**	**	***	**
2. Garlaushøgda S	**	*	**	**	*	**	***	*	*	***	**	**	**
3. Garlaushøgda Øst	**	*	*	**	*	**	**	*	*	***	**	*	**

Samlet verdi for området er satt til nasjonalt verdifullt *** (regionalt verdifullt **). Det er rikt i forhold til hensynskrevende vegetasjonstyper med mange treslag og en god del død ved særlig av gran. Det er påvist relativt få rødlistede arter, men det er stor sannsynlighet at antallet arter vil øke betydelig ved mer detaljerte undersøkelser, særlig knyttet til insekter. Området ligger i ytterkant av de rike, sterkt nedbygde kambrosiluriske områdene rundt Oslofjorden. Lokaliteten har stedvis kalkrik grunn og mye solekspontert rasmark. Dette gir et stort potensiale for mange arter knyttet til kalkrik grunn samtidig

som det er i ytterkant av Markaområdene med betydelige innslag av gammel granskog og barblandingsskog samt dødvedarter knyttet til dette. Området har også stor betydning for insekter knyttet til soleksponerte skråninger med mye edle lauvtrær.

I følge Framstad m.fl. (2003) angis følgende prioriterte skogtyper innenfor boreonemoral og sørboreal sone: Rikt hasselkratt, boreal naturskog, særlig granskog rik på død ved, høgstaudegranskog, lågurtgranskog og kalkskog. Det er innslag av alle disse typene i Garlaushøgda. Området har en god arrondering med et toppområde og lisider med rasmark og naturlige grenser i sør, øst og vest. Selv om lokaliteten er begrenset i areal, oppfyller den flere viktige prioriteringer i skogvernet. I tillegg ligger Garlaushøgda kun 300 m fra det store landskapsvernområdet Kolsås – Dælivann i sør og lokalitetene vil kunne utfylle hverandre. Lokaliteten anses derfor å oppfylle flere mangler i skogvernet knyttet til rikere skogtyper og områder med viktige forekomster av rødlistearter.

Referanser

Blindheim, Terje 2000. Kartlegging og verdisetting av naturtyper i Bærum. Siste Sjanse-rapport. 36s.

Blindheim, T og Olberg, S. 2009. Status for naturtypekartlegging i Bærum kommune per 2009. Biofokusrapport 2009-12.

Bøhler, T. 2010. Viltkartlegging i Bærum kommune 2010. Utvalgte fuglearter. Rapport 32s.

Bøhler, T. 2010. Fuglelivet i Asker og Bærum. Rapport 273 s.

Framstad, E., Økland, B., Bendiksen, E., Bakkestuen, V., Blom, H. & Brandrud, T. E. 2003. Liste over prioriterte mangler ved skogvernet – NINA Oppdragsmelding 769. 9pp.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus 2009. Storfuglleiker i Oslo og Akershus. Rapport 1-2009.

Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge. Vegetasjon. Statens Kartverk, Hønefoss.

Olberg, S og Andersen, J. 2003. Contribution to the knowledge of Norwegian *Coleoptera*. Norwegian Journal of Entomology 50, 131-136.

Siste Sjanse 2001. Viltkartlegging i Bærum kommune. Siste Sjanse notat 2001-4. 20s.

Internett:

www.Artsdatabanken.no

www.naturbase.no

www.ngu.no

www.skogoglandskap.no

www.riksantikvaren.no

www.nofoa.no

Pers. medd.

Terje Bøhler, Asker og Bærum lokallag av NOF

Bilder fra området

Område nordøst for Garlaushøgda med mye stående død ved. Sti til v. i bildet. Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

Utsikt sørover mot Kolsås-Dælivann. Brattskrent med bl.a. lind, spisslønn, hassel og furu. Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

Storvokst furu NØ for toppen av Garlaushøgda. Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

Liten lokalitet med svartorsumpskog i NØ. Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

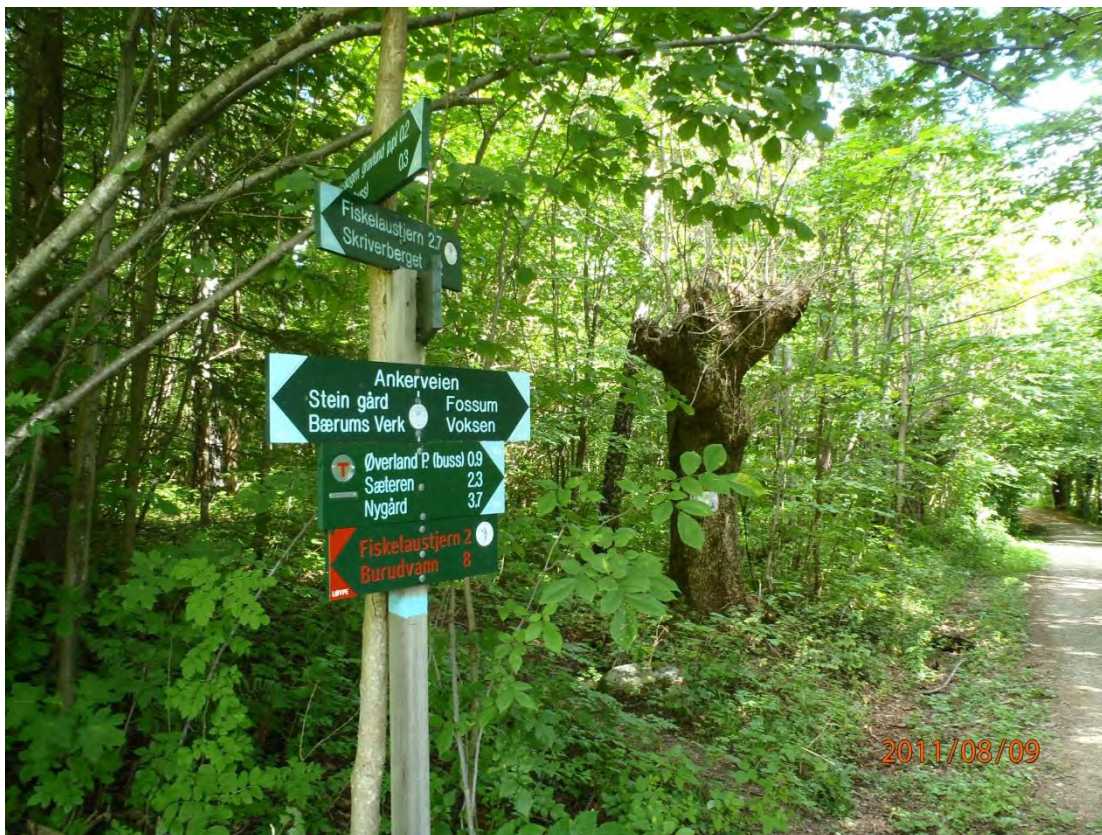
Urterikt parti ved toppen av Garlaushøgda. Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

Utsikt mot Hagajordene i øst. Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

Det finnes stitråkk overalt i området. Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

Fra Ankerveien. Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

Kjerneområde med kalkgranskog langs blåmerka sti i øst. Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS